

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avdelning 3

DOM
2016-09-23
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
5265-16
5309-16
5312-16
SÖKANDE
Sangbergs Måleri AB, 556824-1011
Torsredsvägen 45
461 58 Trollhättan
MOTPARTER

1. Trollhättans kommun
2. Trollhättans Tomt AB
3. AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag
461 83 Trollhättan

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

KONKURRENSVERKET	
2016-09-30	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 415166

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
Telefax
031 - 711 78 59
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Trollhättans kommun, Trollhättans Tomt AB och AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag genomför en gemensam upphandling av ramavtal för fastighetsunderhåll, med diarienummer KS 2016/132. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande.

Av tilldelningsbeslut den 10 maj 2016 framgår att andra leverantörer än Sangbergs Måleri AB vunnit upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Sangbergs Måleri AB ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har vidtagits avseende tilldelningsbeslutet rörande kategorin måleriarbeten. Bolaget anför bl.a. följande. Bolagets anbud har blivit felaktigt förkastat p.g.a. miljö- och kvalitetsunderlaget. Sangbergs Måleri AB är ett litet bolag med endast en anställd. Av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1, framgår att företag med mindre än tio anställda inte behöver dokumentera sin arbetsmiljöpolicy, delegering och uppföljning. Bolaget anlitar endast en underentreprenör som har bedömts uppfylla kraven, West kakel & Måleri AB. I sammanställningen för kategorin måleriarbeten framgår att Paintab bedömts uppfylla kraven avseende miljö och kvalitet med viss tvekan och att Uddevallamålarna bör följas upp. Av anbudsförfrågan (s. 12-13) framgår att kravet ska verifieras med certifikat eller beskrivning enligt uppställda punkter. Detta har bolaget gjort. Ingen av de andra anbudsgivarna har certifikat enligt ISO eller FR2000. Sangbergs Måleri AB förorsakas ekonomisk skada om inte rättelse sker. Bolaget har de senaste åtta åren haft AB Eidar som största kund och har alltid skött både miljö och kvalitet utan anmärkning. Rättelse bör ske på det sättet att bolagets anbud, som har lägst pris, godkänns och rangordnas

som nummer 1. När bolaget på begäran förtydligade sitt anbud svarade den upphandlande myndigheten bl.a. med att tacka för snabbt svar och att de skulle återkomma om det är något mer. Bolaget uppfattade det svaret som att förklaringen och beskrivningen av punkterna var acceptabel.

Trollhättans kommun anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Enligt punkten AFD.221 och AFD.222 i anbudsförfrågan ska entreprenören ha ett kvalitetsledningssystem och ett miljöledningssystem lägst FR2000 eller likvärdigt. Det ska verifieras med certifikat eller en beskrivning enligt uppställda punkter i anbudsförfrågan. Anbudet från Sangbergs Måleri AB var för undermåligt eller vagt i sin beskrivning av nämnda punkter för att uppfylla ställda krav. Den upphandlande myndigheten kontaktade Sangbergs Måleri AB och önskade ytterligare en gång i form av ett förtydligande en utförlig beskrivning av efterfrågade punkter. Svaret kan inte ses som ett utförligt beskrivande. Den upphandlande myndigheten har varit tydlig både i förfrågningsunderlaget och i begäran om förtydligande om hur beskrivning av ställda krav ska ske. Den upphandlande myndigheten har agerat i enlighet med LOU.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada,

ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap. (9 kap. 8 § LOU).

Om en upphandlande myndighet kräver att leverantören visar upp ett intyg utfärdat av ett oberoende organ om att leverantören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, ska myndigheten hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder på området och vilka kvalitetssäkringssystem är certifierade av organ som uppfyller europeiska standarder för certifiering (11 kap. 14 § första stycket LOU).

Myndigheten ska godkänna likvärdiga intyg från andra organ som är etablerade inom EES. Den ska även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av leverantörer (11 kap. 14 § andra stycket LOU).

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen. I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka

omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

För att grund för ingripande mot upphandlingen ska finnas är det inte tillräckligt att sökanden anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada, utan sökanden ska visa att denne har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats (HFD 2013 ref. 53).

EU-domstolen har bl.a. uttalat att även om den upphandlande myndigheten borde ha förkastat ett anbud då det inte uppfyller kraven i de tekniska specifikationerna som ingår i förfrågningsunderlaget ska det ändå prövas om såväl det anbud som lämnats av den vinnande anbudsgivaren som anbudet från den som ansökt om överprövning uppfyller kraven i nämnda specifikationer (jfr EU-domstolens dom den 4 juli 2013 i mål C-100/12, Fastweb SpA).

Utredningen i målet

Utredningen i målet visar att anbudsgivaren bl.a. ska ha ett kvalitetsledningssystem (AFD.221) och ett miljöledningssystem (AFD.222). Den upphandlande myndigheten har också specificerat vad dessa system minst ska innehålla och krävt att uppfyllandet ska verifieras antingen med ett certifikat eller med en beskrivning enligt de uppställda punkterna. För kvalitetsledningssystemet ska tio punkter beskrivas och för miljöledningssystemet ska två punkter beskrivas. Systemen ska lägst uppfylla standarden FR2000 eller likvärdigt. Sangbergs Måleri AB har beskrivit sitt kvalitetsledningssystem i punktform på en och en halv sida samt sitt miljöledningssystem på en halv sida. Under respektive punkt står en till två meningar och under två av punkterna står några fler underpunkter. Det finns inga standarder angivna eller hänvisningar i beskrivningarna. Av

bolagets förtydliganden framgår bl.a. att ytterligare ett intyg avseende en kurs bifogats.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att Sangbergs Måleri AB saknar de certifikat som tydligt skulle visa att bolaget uppfyller kraven avseende kvalitetsledningssystem och miljöledningssystem i upphandlingen. Bolaget har heller inget likvärdigt certifikat. Frågan i målet är då om den beskrivning som finns är tillräcklig för att visa att bolaget ändå ska anses ha uppfyllt likvärdig nivå. Beskrivningarna får anses vara förhållandevis kortfattade, utan hänvisningar och utan mer detaljerade beskrivningar av systemen. Visserligen har inte den upphandlande myndigheten krävt en specifik omfattning av beskrivningen. Kraven avseende kvalitetsledningssystem respektive miljöledningssystem får dock förstås på det sättet att anbudsgivaren genom beskrivningen ska visa att den har ett system som lever upp till de krav som anges i FR2000 eller likvärdigt. För att visa detta kan det i vart fall inte anses tillräckligt med endast en mycket kortfattad beskrivning som nämner något om de olika specificerade punkterna. Förvaltningsrättens bedömning är därför att bolaget inte har gjort sannolikt att den har ett system som är likvärdigt med den standard som krävts i upphandlingen. Den upphandlande myndigheten har därmed haft fog för sin bedömning. Att Arbetsmiljöverket har andra krav på mindre företag än vad som ställts i denna upphandling förändrar inte bedömningen eftersom den upphandlande myndigheten som utgångspunkt har möjlighet att ställa de krav den önskar så länge kraven är förenliga med LOU.

Vad sedan gäller det förtydligade som bolaget beretts tillfälle att göra konstaterar förvaltningsrätten följande. Förtydligandet innehåller inget nytt i sak som styrker att likvärdig standard med FR2000 uppfylls, annat än att bolaget har genomgått en utbildning och åberopar ett intyg. Endast

komplettering med återopande av ett utbildningsintyg är dock inte tillräckligt för att förändra bedömningen av uppfyllande av kraven beträffande miljöledningssystem och kvalitetsledningssystem. Det var därmed rätt att förkasta anbudet från Sangbergs Måleri AB.

Sangbergs Måleri AB har även gjort gällande att anbudet från två andra anbudsgivare i den aktuella kategorin har godtagits felaktigt eftersom de anbudsgivarna inte uppfyller kraven avseende kvalitet och miljö. Eftersom upphandlingen avser ett ramavtal kan det inte uteslutas att upphandlingen behöver göras om för det fall att två leverantörer felaktigt blivit kvalificerade. Sangbergs Måleri AB har därmed riskerat att lida skada om så varit fallet. Därför prövar förvaltningsrätten även dessa invändningar. Förvaltningsrätten konstaterar i denna del att Sangbergs Måleri AB inte visat på några konkreta skäl för varför de båda leverantörerna inte skulle uppfylla kraven.

Mot bakgrund av ovanstående saknas skäl att ingripa mot upphandlingen. Sangbergs Måleri AB:s ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Kristian Karlemon
Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Richard Bexelius.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.